

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՅՕԲԵԼԵԱՆԸ

ՅՕԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ՏՈՆԵՐԸ ԹԻՒՐՔԱՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Յարբերդ, 28 հոկտ.

Յարբերդի ընդհանուր հայ համայնքը միացած՝ նմանը շտեմնուած շքեղութեամբ մը տօնեց հայ զրի գիւտին 1500-ամեակը և տպագրութեան 400-ամեակը:

Նոր-Սմբատեան Ընկերութիւնը, Եփրատ Կօլէջի և միւս բոլոր կրթական հաստատութիւնները միացած՝ յօրեխանական կարգազիւր յանձնախումբ մը կազմած էին, և այդ յանձնախումբը հաւաքաբար մասնաւոր յայտագիր մը պատրաստեց և գործի բաժանուկներով ակնկալուածէն շատ աւելի կանոնաւորութեամբ մը իրագործեց:

Թարգմանչաց տօնի շարաք և կիրակի օրերը ամբողջութեամբ այս յօրեխանին յատկացուած էին: Բաղաքն ու Հիւսէյնիկը միասին, իսկ Մէզրէ առանձին կատարեց:

Կրթական հաստատութիւններուն մեծ մասը քաղաքին մէջը ըլլալուն, քաղաքի ցոյցերն ու հանդէսները աւելի ոգևորուած և կանոնաւոր եղան:

Շարաք օրը քաղաքի և Հիւսէյնիկի բոլոր ուսանողները միացած ուսանողական հսկայ թափօր մը կազմեցին և Եփրատ Կօլէջն սկսելով յաջորդաբար Կեդրոնական, Նոր-Սմբատեան և միւս բոլոր ազգային և յարանուանութեանց հայ դպրոցները այցելելէ վերջ շուկային մէջէն վերադարձան Կերի-Թաղի գերեզմանատունը, ուր պատուելի Վարդան շինչ բանաստեղծութեամբ մը օրուան տօնն ու մեր պարտականութիւնները բացատրելէ վերջ՝ Վարդան քահանայի «Պահպանիչ»-ով թափօրը ցրուեցաւ:

Թափօրին առջևէն կը տարուէր հայ այր ու բենը զրուած մեծ դրօշակ մը և ս. Սահակի և Մեսրոպի մեծադիր լուսանկարները, ասոնցմէ դուրս օսմանեան դրօշակի հետ ամեն դպրոց իր յատուկ դրօշակը կը կրէր մասնաւոր խորհրդանշանով և զրուածներով պարզարուած: Շարաք օրը թէև անձրեւէր, սակայն բոլոր աշակերտները զինուորական կանոնաւորութեամբ մը այս տորդանցումը կատարեցին, որուն բոլոր ուսուցիչները կը հակէին, իսկ պրօֆ. Լիւլէնճեան ալ ընդհանուր թափօրին կառաջնորդելու ուսանողական թափօրին ի պատիւ՝ Ֆրանսական հաստատութիւնը Ֆրանսական դրօշը պարզած էր և միւս բոլոր եկեղեցիներուն ու դպրոցներուն զանգակները անընդհատ կը հնչէին: Նոր-Սմբատեան վարժարանն ալ գեղեցիկ ծաղկեպսակ մը զրած էր այրուբնի դրօշակին վրայ: Ուսանողները թէև իրենց դպրոցներուն յատուկ համազգեստ չունէին, սակայն իւրաքանչիւր դպրոց իր յատուկ գոյնն ու ժապաւէնն ունէր աշակերտներուն ձախ կտրծքերուն վրայ զարնուած: այսպէս՝ Եփրատ Կօլէջը կարմիր, Կեդրոնականը երկնագոյն, Նոր-Սմբատեանը կապոյտ, Ս. Ստեփաննոսը վարդազոյն:

Կիրակի առաւօտուն բոլոր եկեղեցիներուն մէջ ս. Սահակի և Մեսրոպի և բոլոր զբաղական աշխատակրներուն յիշատակին հոգեհանգիտ կատարուեցաւ: Եփրատ Կօլէջի գիշերօթիկ ուսանողներն ալ պրօֆ. Պուճի-գանեսին առաջնորդութեամբ ս. Կարապետ մայր եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցած հանդիսաւոր այս արարողութեան ներկայ գտնուեցան:

Կէսօրին Նոր-Սմբատեան վարժարանի սրահին մէջ զրագէտ Յովհ. Յարութեաննի (Թիկատիցի) պատրաստած ս. Սահակի և Մեսրոպի պատկերը ներկայացուեցաւ երկու հասարակութեան ներկայութեանը:

Հանդիսականները Ժ. 12-ին Ֆրանսական Կօլէժի ֆանֆառի և Նոր-Սմբատեան

նուագախումբին առաջնորդութեամբ շարափօր մը կազմեցին և յաջորդաբար կըրթական բոլոր հաստատութիւնները այցելելէ վերջ Ժ. 12-ին հասան Եփրատ Կօլէջի զարտապահները, ուր Յարբերդի առաջնորդ Պսակ Ժ. վարդ-ի նախագահութեամբ շահանդէսը րացօղիայ տեղի ունեցաւ: Շարափօրին ալ ուսանողական թափօրին պէս այրուբնի դրօշակով և ս. Սահակի ու ս. Մեսրոպի մեծադիր լուսանկարներով կառաջնորդուէր և նոյն միջոցին եկեղեցիներուն ու դպրոցներուն զանգակները կը հնչէին:

Կիրակի օրը պարզ էր, և շահանդէսին ներկայ է 6000-էքաւելի երկսեւ ժողովուրդ մը: Պսակ Ժայր. վարդ. Մէզրէի հանդէսը շատ վերջացնելով ուսանողական թափօրով մը քաղաքի շահանդէսին ալ մասնակցեցաւ:

Շահանդէսը աղօթքով մը սկսաւ և յաջորդաբար աւուր պատշաճի բանախօսեցին Վարդան ք. Ասլանեանն, պրօֆ. Յ. Պուճի-գանեսան, պրօֆ. Տ. Լիւլէնճեան, Յովհ. Յարութեանն և Սամ. Մանուկեան:

Բանախօսութիւնները հատընտիր շարականներով և ազգային՝ երգերով կընդհիջուէին:

Նախագահ Պսակ Ժ. վարդ-ի առաջարկութեամբ յոտնկայս շնորհակալութիւն յայտնուեցաւ Վեհ. Հայրապետին և նախորարկատութեան համար բարեմաղթութիւններ կատարուեցան, ապա առաջնորդ հօր «Պահպանիչովը» հանդէսը փակուեցաւ:

Կիրակի իրիկուն ալ Նոր-Սմբատեան վարժարանին մէջ լուսավարութիւն և պատմոր-Սմբատեան նուագախումբին առաջնորդութեամբ ջահանգուցութիւն մը կատարուեցաւ: Վարի-Թաղին մէջ և կրթական ու ազգային քանի մը գործիչներու տուններուն առջև յարգանքի ցոյցեր կատարուեցան: Եփրատ Կօլէջի գիշերօթիկներն ալ Կերի-Թաղին մէջ ջահանգուցութիւն մը կազմեցին և կրթական քանի մը գործիչներու տուններուն առջև յարգանքի ցոյցեր կատարեցին: Կարգադիր յանձնախումբը մենակ ցոյցերով ու հանդէսներով շքանկանացաւ: Կըրթական Փօնդին ի նպատ հանգանակութեան մըն ալ ձեռնարկեց մասնաւոր հանգանակիչ յանձնախումբ մը ընտրելով, որուն կանդակակցին քաղաքի կարևոր վաճառականներէն: Հանգանակութիւնը պիտի շարունակուի շրջակայ գիւղերուն և աւաններուն մէջ ալ և արդիւնքը պատրիարքաբան պիտի զրկուի: Հանգանակ ներկայ տնտեսական տազնապին, հանգանակութեան համար գնահատելի ոգևորութիւն մը ցոյց կը տրուի Եփրատ Կօլէջի գիշերօթիկները նախաձեռնութիւն ունեցան անպայման ախնանհատ մասնակցելու սկզբունքը իրագործել գործնականին մէջ: Եթէ այս ոգևորութեամբ շարունակուի, արդէնքը գոհացուցիչ ըլլալ կը յուսացուի:

Շարաք օրը շուկաները փակ էին, և Օսմ. բանքայի տնօրէն Բ. Բիւշիկեան էֆ. ալ օրուան տօնին ի պատիւ նոյն օրը Օսմ. բանկան փակ պահեց:

«Եփրատ» թերթին յառաջիկայ երկու թիւերը միացուած այս յօրեխանին պիտի նուիրուին:

Մէզրէի մէջ ալ շարաք և կիրակի օրը ուսանողական թափօրներ, հանդէսներ լուսավարութիւններ, առաջնորդարանի մէջ ընդունելութիւններ ու պատուասիրութիւններ տեղի ունեցան, ինչպէս նաև օրուան տօնին ի յիշատակ հայկական ճեմարանի մը բացումը կատարուեցաւ Վեհ. Հայրապետին շնորհած հովանաւորութեամբ, ուր բարձրագոյն դասընթացքով մը ուսուցչութեան պիտի պատրաստուին փոփառողները: Մէզրէի մէջ կրթական Փօնդին և ձեմարանին համար առանձին հանգանակութիւն կը կատարուի: Արմէն